

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
 POZIOM PODSTAWOWY**

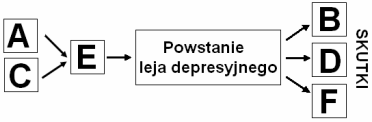
Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryterium zaliczenia odpowiedzi	Uwagi
1.	W kolejności od góry: Przełęcz Ludomira Różyckiego Dziurawa Skała Niedźwiednik	0-1	Za podanie trzech poprawnych nazw obiektów 1 pkt	
2.	Szerokość geograficzna: 50°49'N Długość geograficzna: 15°39'E	0-1	Za podanie poprawnych współrzędnych geograficznych 1 pkt	
3.	Np.: 1 : 25000 1 cm – 0,25 km 3,8 cm – x $x = \frac{3,8cm \times 0,25km}{1cm}$ x = 0,95 km 1 cm – 0,60 km x – 0,95 km $x = \frac{0,95km \times 1cm}{0,60km}$ x ≈ 1,583 cm x ≈ 1,6 cm	0-1	Za poprawny sposób obliczeń i poprawny wynik 1 pkt	Nie uznajemy odpowiedzi zawierających znak „=” w skali mianowanej. Uznajemy każdy wynik uzyskany z poprawnego zaokrąglenia liczb na dowolnym etapie rozwiązywania zadania.
4.	Przełęcz Żarska 574 m n.p.m. Chojnik 627 m n.p.m. 627 m n.p.m. – 574 m n.p.m. = 53 m	0-1	Za poprawny sposób obliczeń i poprawny wynik z jednostką 1 pkt	
5.	Np.: <u>Ocena:</u> można rozbudować infrastrukturę <u>Uzasadnienie:</u> - obszar jest urozmaicony pod względem ukształtowania powierzchni, a nie ma np. szlaków przeznaczonych do uprawiania narciarstwa biegowego, - na łąkach położonych na stokach możliwa jest budowa krótkich wyciągów narciarskich, lub	0-1	Za ocenę z logicznym uzasadnieniem 1 pkt	

	<p><u>Ocena:</u> są niewielkie możliwości rozbudowy infrastruktury</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> - dominują tereny leśne, - występuje dużo skałek stwarzających niebezpieczeństwo dla narciarzy.</p>			
6.	<p><u>Kierunek:</u> SE lub południowy-wschód</p>		0-1	Za podanie poprawnego kierunku 1 pkt
7.	<p><u>Cele edukacyjne, np. poznanie:</u> - budowy geologicznej terenu, - roślin i zwierząt występujących na danym terenie, - zasad poruszania się i zachowania w parkach narodowych, - historii zamku Chojnik, - krajobrazów Pogórza Karkonoszy.</p>		0-1	Za podanie trzech właściwych celów edukacyjnych 1 pkt
8.	<p><u>Podkreślone:</u> C. Borowice</p>		0-1	Za podkreślenie właściwej miejscowości 1 pkt
9.	<p><u>Różnice między elementami środowiska przyrodniczego, np.:</u> - w polu B4 jest więcej lasów niż w polu D4, - w polu B4 jest torfowisko, a w polu D4 nie ma, - w polu B4 jest więcej grup skalnych niż w polu D4, - w polu B4 teren jest bardziej stromy niż w polu D4.</p> <p><u>Różnice między elementami środowiska antropogenicznego, np.:</u> - w polu B4 jest mniej szlaków turystycznych niż w polu D4, - w polu B4 brak zabudowy, a w polu D4 jest teren zabudowany, - w polu B4 nie ma kościoła, a w polu D4 jest, - w polu B4 jest punkt widokowy, a w polu D4 nie ma.</p>		0-2	Za podanie dwóch poprawnych różnic przyrodniczych 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych różnic w zagospodarowaniu terenu 1 pkt lub Za podanie jednej poprawnej różnicy przyrodniczej i jednej poprawnej różnicy w zagospodarowaniu terenu 1 pkt
10.	<p style="text-align: center;">Krajobraz młodoglacjalny</p> <p style="text-align: center;">B, D, F</p>	<p style="text-align: center;">Krajobraz staroglacjalny</p> <p style="text-align: center;">A, C, E</p>	0-1	Za przyporządkowanie poprawnych cech obu typów krajobrazów 1 pkt
11.	<p><u>W kolejności od góry:</u> lej krasowy – 2 polje – 1 stalagnat – 8 stalaktyt – 6</p>		0-2	Za poprawne rozpoznanie form krasowych: dwóch, trzech 1 pkt czterech 2 pkt

12.	$30^\circ - 17^\circ = 13^\circ$ $13^\circ \times 4 \text{ min} = 52 \text{ min}$ Różnica między czasem urzędowym letnim i czasem słonecznym wynosi 52 minuty. $17^\circ - 15^\circ = 2^\circ$ $2^\circ \times 4 \text{ min} = 8 \text{ min}$ Różnica między czasem urzędowym zimowym i czasem słonecznym wynosi 8 minut.	0-1	Za poprawny sposób obliczeń i poprawne wyniki 1 pkt																									
13.	<u>W kolejności od góry:</u> 1. A 2. D 3. B 4. C	0-2	Za poprawne przyporządkowanie opisów pogody: dwóch, trzech 1 pkt czterech 2 pkt																									
14.	Np.: - wybuchy podwodnych wulkanów, - ruchy płyt litosfery w dnie morskim, - powstanie uskoku w skałach dna morskiego, - podmorskie osuwiska.	0-1	Za podanie dwóch poprawnych zjawisk przyrodniczych 1 pkt																									
15.	<u>Wyrażenia wpisane w kolejności:</u> 1. tektonicznego 2. obszarem bezodpływowym 3. Australia 4. deszczowo – śnieżnych 5. retencyjne	0-2	Za wpisanie poprawnych wyrażen: trzech, czterech 1 pkt pięciu 2 pkt																									
16.	a) <table border="1" data-bbox="309 1301 807 1532" style="margin-left: 20px;"> <tr><td>1</td><td>Benguelski</td><td>Z</td></tr> <tr><td>2</td><td>Zatokowy</td><td>C</td></tr> <tr><td>3</td><td>Brazylijski</td><td>C</td></tr> <tr><td>4</td><td>Peruwiański</td><td>Z</td></tr> <tr><td>5</td><td>Zachodnioaustralijski</td><td>Z</td></tr> <tr><td>6</td><td>Kalifornijski</td><td>Z</td></tr> </table> b) <table border="1" data-bbox="325 1570 831 1720" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Pustynia</th> <th>Cyfra na mapie (1–6)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Atakama</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Namib</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	1	Benguelski	Z	2	Zatokowy	C	3	Brazylijski	C	4	Peruwiański	Z	5	Zachodnioaustralijski	Z	6	Kalifornijski	Z	Pustynia	Cyfra na mapie (1–6)	Atakama	4	Namib	1	0-2	a) Za prawidłowe uzupełnienie tabeli 1 pkt b) Za podanie poprawnych cyfr oznaczających prądy morskie przyczyniające się do powstania podanych pustyń 1 pkt	
1	Benguelski	Z																										
2	Zatokowy	C																										
3	Brazylijski	C																										
4	Peruwiański	Z																										
5	Zachodnioaustralijski	Z																										
6	Kalifornijski	Z																										
Pustynia	Cyfra na mapie (1–6)																											
Atakama	4																											
Namib	1																											

17.	Np.: - można będzie wydobywać surowce mineralne na Antarktydzie i Grenlandii, - przy brzegach Antarktydy i Grenlandii będzie można bezpiecznie pływać i łowić ryby, bo znikną też góry lodowe, - można będzie zasiedlić tereny Antarktydy i Grenlandii, - powstaną nowe tereny pod uprawę, gdy utworzy się tam gleba.	0-2	Za podanie poprawnych przykładów: jednego 1 pkt dwóch 2 pkt	
18.	<u>W kolejności od góry:</u> P P F P F	0-2	Za właściwą ocenę zdań: trzech, czterech 1 pkt pięciu 2 pkt	
19.	2 → 4 → 1 → 3 → 5	0-1	Za poprawną kolejność wszystkich akwenów: 1 pkt	
20.	Np.: - węgorze są narażone na wyginięcie, gdyż składają tarło tylko w jednym miejscu na świecie, - węgorze są narażone na wyginięcie, jeśli dojdzie do wycieku ropy naftowej na ich szlaku migracyjnym, - przy tak długim cyklu rozrodczym węgorzy, wszelkie przeszkody np. zanieczyszczenia wód, przegradzanie szlaków wodnych przyczyniają się do spadku ich populacji.	0-1	Za sformułowanie właściwego problemu ekologicznego 1 pkt	
21.	a) $28,7^{\circ}\text{C} - 9,5^{\circ}\text{C} = 19,2^{\circ}\text{C}$ Amplituda wynosi 19,2°C b) Np.: 1. - przez cały rok temperatury powietrza nie spadają poniżej 0°C, - przez cały rok temperatury powietrza są dodatnie, - latem temperatury powietrza przekraczają 20°C, a zimą wynoszą około 10°C, - zimy są ciepłe, a lata niezbyt upalne, - średnia temperatura roczna wynosi 18,5°C.	0-2	a) Za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik 1 pkt b) Za podanie jednej poprawnej cechy rocznego rozkładu temperatury powietrza i jednej poprawnej cechy rocznego rozkładu opadów atmosferycznych 1 pkt	

	<p>Np.:</p> <p>2. - opady atmosferyczne przeważają w chłodnej porze roku (X–V), - najmniejsze sumy opadów atmosferycznych występują w miesiącach letnich, - maksimum opadów atmosferycznych przypada na zimę, a latem opady atmosferyczne są znikome, - występuje duże zróżnicowanie sumy opadów atmosferycznych w ciągu roku.</p>			
22.	<p><u>Wyrażenia wpisane w kolejności:</u></p> <p>1. monocentryczna 2. górnośląska 3. peryferyjnymi 4. policentrycznej 5. suburbia</p>	0-2	<p>Za wpisane właściwe sformułowania: trzy, cztery..... 1 pkt pięć 2 pkt</p>	
23.	<p>a) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie w Polsce dotyczy większej ilości kobiet niż mężczyzn, - w Polsce jest więcej miejsc pracy dla mężczyzn niż dla kobiet, - kobietom w Polsce trudniej znaleźć pracę niż mężczyznom, - pracodawcy chętniej zatrudniają mężczyzn niż kobiety. <p>b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie darmowych kursów kwalifikacyjnych dla bezrobotnych, aby mogli zdobyć nowy zawód, - organizowanie szkoleń pisania CV i listu motywacyjnego, - uruchomienie punktów doradztwa, pomagających w założeniu własnej firmy, - dawanie ulg preferencyjnych inwestorom, którzy na danym terenie będą chcieli uruchomić firmę i zatrudnić nowych pracowników, - udostępnienie bezrobotnym bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego, dotyczącego różnych sposobów zatrudnienia. 	0-3	<p>a) Za sformułowanie właściwego problemu społecznego dotyczącego bezrobocia kobiet w Polsce 1 pkt</p> <p>b) Za podanie poprawnych propozycji działań: dwóch 1 pkt trzech 2 pkt</p>	

24.	Np.: - wybuchy wulkanów, które powodują zapylenie powietrza, - silne wiatry, - gęsta mgła, - burze.	0-2	Za podanie właściwych zjawisk przyrodniczych: dwóch 1 pkt trzech 2 pkt	
25.	Np.: - posiadanie własnej bazy noclegowej, przynajmniej dla części pasażerów np. osób z małymi dziećmi, starszych i niepełnosprawnych, - zabezpieczenie transportu autokarowego dla pasażerów na inne lotniska lub na dworce kolejowe, - udostępnienie na lotniskach łóżek polowych, kocy, ciepłych napojów, żywności, - posiadanie planów awaryjnych pomocy pasażerom na wypadek wstrzymania lotów, - zapewnienie oczekującym pasażerom opieki medycznej.	0-2	Za podanie przykładów właściwych działań: jednego 1 pkt dwóch 2 pkt	
26.	<u>Podkreślone:</u> B, D, E	0-1	Za wybór trzech poprawnych cech 1 pkt	
27.	PRZYCZYNY A, C → E → Powstanie leja depresyjnego → B, D, F SKUTKI	0-1	Za poprawne uzupełnienie modelu przyczynowo – skutkowego 1 pkt	Kolejność wpisu liter: A, C oraz B, D, F jest dowolna.
28.	Np.: - para wodna, - gorące wody podziemne (wody geotermalne), - gorące skały.	0-2	Za podanie poprawnych nośników energii geotermalnej: jednego 1 pkt dwóch 2 pkt	
29.	<u>Zalety np.:</u> - jest odnawialna, - jest taną energią (niskie koszty produkcji energii elektrycznej w elektrowniach tego typu), - nie niszczy środowiska naturalnego. <u>Wady np.:</u> - nie wszędzie występuje na dostępnej głębokości, - inwestycja związana z jej wykorzystaniem jest bardzo droga, - występują duże straty energii podczas transportu (szybko stygnie), - elektrownie geotermalne mają małą moc.	0-2	Za podanie dwóch poprawnych zalet 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych wad 1 pkt lub Za podanie poprawnej jednej zalety i jednej wady 1 pkt	

30.	<p><u>Podkreślone:</u> B. Niemcy, Łotwa, Finlandia, Polska</p>	0-1	<p>Za podkreślenie poprawnej grupy państw 1pkt</p>	
31.	<p>a) społeczeństwo młode: B społeczeństwo stare: A b) Np.: <u>Problemy krajów o społeczeństwach młodych:</u> - analfabetyzm w społeczeństwie, - bieda i niedożywienie, - konieczność pracy dzieci, - problem sieroctwa dzieci, - za mało szkół, - niedostateczna opieka medyczna nad dziećmi i kobietami w ciąży, - duża umieralność noworodków, - bezrobocie. <u>Problemy krajów o społeczeństwach starych:</u> - brak siły roboczej, - większe wydatki państwa na opiekę medyczną, lekarstwa i rehabilitację dla ludzi starszych, - wyższe podatki, aby państwo mogło wypłacać emerytury, - konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb ludzi starych i niepełnosprawnych, - coraz mniejszy przyrost naturalny, co grozi w przyszłości wyginięciem narodu.</p>	0-3	<p>a) Za wskazanie dwóch właściwych piramid wieku 1 pkt b) Za podanie dwóch poprawnych problemów krajów o społeczeństwach młodych 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych problemów krajów o społeczeństwach starych 1 pkt</p> <p>lub Za podanie jednego poprawnego problemu społeczeństwa młodego i jednego poprawnego problemu społeczeństwa starego 1 pkt</p>	
32.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysyłanie transportów z pomocą humanitarną (np. żywność, leki, odzież), - organizowanie placówek medycznych i wysyłanie tam lekarzy, - organizowanie pomocy psychologicznej dla ofiar wojny, - organizowanie pomocy dla osieroconych dzieci, adopcji zagranicznych, - fundowanie stypendiów dla młodzieży, aby mogła uczyć się i studiować za granicą, - prowadzenie akcji edukacyjnych jak żyć z wirusem HIV i jak chronić się przed zarażeniem, - utworzenie nowych miejsc pracy poprzez lokalizowanie nowych inwestycji, - nadzorowanie pokoju w Rwandzie przez siły wojskowe ONZ. 	0-2	<p>Za podanie właściwych przykładów działań: dwóch 1 pkt trzech 2 pkt</p>	